یادداشت

حربه اقتصادی- سیاسی نفت

حسن روحانی، رییس مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام

برای امنیت تولید، توزیع و صادرات نفت، سیاست خارجی نقش بسیار موثر و اساسی دارد و با یک سیاست مدبرانه است که می توانیم از نفت به خوبی بهره برداری کنیم. اقتصاد نمی تواند از سیاست خارجی جدا باشد و همواره بین این دو پیوندهای مستحکمی وجود دارد. اقتصاد قوی بدون سیاست خارجی مدبرانه امکان پذیر نیست و بالعکس. در میان بخش های اقتصادی نفت جایگاه خاص و ویژه ای دارد مخصوصا در ارتباط با ایران و کشورهایی مثل ما. سال ۱۸۵۵ میلادی داستان نفت با اعلام یک زمین شناس انگلیسی مبنی بر اینکه ایران دارای نفت است آغاز شد و صد و چند سال پیش اولین اکتشاف در ۱۲۸۷ در مسجد سلیمان صورت گرفت. اولین قرارداد دولت ایران در زمان ناصرالدین شاه با دارسی در ۱۲۹۰ بسته شد و می بینید که سیاست خارجی از آغاز با نفت همراه بوده است. بعد از اینکه تا حدود ۱۳۱۱ شرکت دارسی در ایران فعال بود قرارداد جدیدی در ۱۳۱۲ با یک شرکت انگلیسی دیگر بسته شد که تا ۱۳۲۹ این قرارداد ادامه یافت یعنی تا زمان ملی شدن صنعت نفت. از کشف نفت در ایران تا ملی شدن آن انگلیسی ها نسبت به نفت در ایران تصمیم گیر بودند؛ بعد از ملی شدن نفت افت شدیدی در تولید در ایران به وجود آمد؛ چرا که شرکت های خارجی از ایران رفته بودند تا کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ که دوباره نفت به خارجی ها داده شد. البته این بار در قالب یک کنسرسیوم متشکل از انگلیسی ها، آمریکایی ها و حتی هلندی ها. در جریانات مختلفی نفت جایگاه ویژه ای در منطقه و دنیا پیدا کرده است البته در منطقه ما ایران اولین کشوری است که در آن اکتشاف نفت صورت گرفت. در منطقه ما و جهان همواره با یک دید خاصی به نفت نگاه شده است. مصرف کنندگان یا آنها که اهل تقاضا هستند هیچ وقت با یک نیت درست و صادقانه و بر مبنای روابط عادلانه به کشورهای نفت خیز نگاه نکردند؛ بلکه همواره به دنبال ارزان تر بردن نفت و تسلط بر چاه های نفتی بودند. این در حالی است معمولا تولید در ایران صیانتی نبوده است بلکه به دنبال تولید بیشتر و سود بیشتر بوده اند و همواره بحث عمده قیمت نفت در ایران و دنیا وجود داشته است و روزی هم که قیمت نفت را پایین می آوردند آنقدر به آن مالیات می بستند که برای مصرف کننده واقعی قیمت بسیار بالایی بود. در سال ۷۴-۱۹۷۳ که قیمت نفت بالا رفت و به حدود ۱۱ دلار رسید هر اونس طلا ۱۰۰ دلار بود الان هر اونس طلا ۱۲۰۰ دلار است؛ یعنی ۱۲ برابر شده است و با همین معیار اگر بخواهیم قیمت نفت را به دست بیاوریم یعنی حداقل باید در سال ۷۴-۱۹۷۳ قیمت نفت به ۱۳۸ دلار می رسید. همکاری کشورهای تولیدکننده یک قدم ما را به حق مان نزدیک کرده است و در این صورت بود که توانسته ایم تا حدودی از حق مان نسبت به نفت استفاده کنیم، اما مصرف کنندگان به نفت به جای اینکه با سیاست درست با تولیدکنندگان رفتار کنند از زاویه استثمار و تسلط بر چاه های نفت برخورد کردند و نفت را به جای نعمت به نغمت تبدیل کردند. این روند به شکلی ادامه یافت که دو طرف از نفت به مثابه یک اسلحه استفاده کردند که ظهور این مساله در سال ۱۹۷۳ بعد از جنگ رمضان بین اعراب و اسراییل بود که از حربه نفت استفاده شد و البته مصرف کنندگان نیز گاهی از حربه نفت استفاده می کنند و از آن برای اعمال فشار بهره می برند. رویکرد تقابل بین مصرف کننده و تولیدکننده از ابتدا وجود داشته است و در جنگ خلیج فارس به گونه ای بود که اساسا این جنگ را به جنگ نفت تبدیل کرد. عراق به دنبال نفت کویت به این کشور حمله کرد و آمریکا به دنبال نفت خیز بودن کویت به منطقه لشکرکشی کرد. ایران نیز از نفت در مقاطعی به عنوان حربه استفاده کرده است، اولین بار ایران در ۱۳۵۸ وقتی به دنبال تسخیر لانه جاسوسی از سوی آمریکا تهدید شد از حربه نفت استفاده کرد و فروش نفت خود را به شرکت های آمریکایی تحریم کرد و در سالهای بعد که ایران با تحریم های مختلف مواجه بود این بار آمریکایی ها از نفت به عنوان حربه علیه ایران استفاده کردند؛ در دوره بیل کلینتون شرکت های آمریکایی به دستور دولت شان خرید نفت از ایران را تحریم کردند و سپس هرگونه سرمایه گذاری در بخش های نفت و گاز ایران تحریم شد. امروز هم در مساله هسته ای که حق مسلم ایران است باز هم متوسل به حربه نفت می شوند و در بحث تحریم ها علیه ایران موضوع بنزین و یا نفت را پیش می کشند. مساله نفت از ابتدا با یک رویکرد امنیتی نیز مواجه بوده است ،اگر این رویکرد به یک رویکرد تعاملی بین مصرف کننده و تولیدکننده تبدیل شود و نگاه به یک بازار یکپارچه نفت که برای آینده بشریت ضروری است باشد و از آن صیانت شود هیچ وقت بین تولیدکننده و مصرف کننده تقابل به وجود نمی آید بلکه به یک نقطه اشتراک که به نفع همه باشد می رسیم تا دو طرف به سمت یک رویکرد توسعه ای و جهانی حرکت کنند. درباره چشم انداز ۲۰ ساله و اهمیت رویکرد ایران با دنیا به صورت تعاملی بایستی خاطرنشان کرد: براساس چشم انداز ایران باید به جایگاه اول منطقه از لحاظ اقتصادی، علمی و فناوری برسد و الهام بخش دنیای اسلام باشد و با دنیا در تعامل موثر و سازنده باشد البته اینها در مساله نفت به این بستگی دارد که طرف مقابل هم رویکردش تعاملی باشد. موضوع میادین مشترک میان ایران و کشورهای همسایه بسیار اهمیت دارد. میادین مشترک ما چه در خشکی و چه دریا با همسایگانمان بسیار حائز اهمیت است که چطور از آنها استفاده کنیم. باید با دید منافع ملی کشورها و ملت ها به این میادین نگاه شود. ما با عراق ۲۸ میدان مشترک داریم و اخیرا خیلی از آنها را عراق به مناقصه گذاشته است به ویژه در سال گذشته میلادی که برخی از آنها تا پای قرارداد هم رفته است. وظیفه سیاست خارجی است که صنعت نفت را در این عرصه همراهی کند. همچنین ایران چهار میدان مشترک با امارات متحده عربی، چهار میدان مشترک با عربستان، یک میدان با ترکمنستان، یک میدان با عمان و یک میدان مشترک گازی با کویت، سه میدان مشترک با قطر دارد و یک میدان مشترک در دریای خزر با آذربایجان که مجموعا ۴۳ میدان مشترک با هشت کشور منطقه داریم که اگر بتوانیم با این همسایگان در قالب یک کمیته فنی به بحث و تبادل بپردازیم و مسائل فنی، تخصصی، نحوه به اکتشاف، استخراج و تولید را بررسی کنیم به نفع دو طرف خواهد بود، اما اگر در این خصوص به یک رقابت ناسالم برسیم هر کدام جداگانه اقدام اکتشاف، استخراج و تولید کنیم بهره وری ما به حداقل می رسد. باید تلاش کنیم میادین مشترک نفت و گاز در اولویت های کاری ما باشد که اگر در این خصوص فعال نشویم همسایگانمان فعال خواهند بود. تاکنون حدود ۴۴ درصد از منابع نفت خام خود را استفاده کرده ایم؛ از ابتدای کشف نفت تا سال ۱۳۵۷، ۲۷/۷ میلیارد بشکه نفت خام تولید کرده ایم و از ۱۳۵۷ تا ۸۷، ۳۷/۶ میلیارد بشکه نفت خام تولید کرده ایم که مجموعا ۶۵/۳ درصد از ذخایر نفت خود را تولید و یا صادر کردیم. آنچه باقی مانده است ۸۵ میلیارد بشکه نفت خام است. جایگاه ایران در تولید و صادرات در نفت و گاز مورد اهمیت است. در حال حاضر ایران جایگاه دوم را در منطقه دارد و عربستان پیشتاز است. ما توانسته ایم جایگاه خود را در چند سال گذشته حفظ کنیم و البته بسیار مهم است که این جایگاه حفظ شود اما برخی از کشورها خیز برداشته اند تا جایگاه خود را ارتقا بخشند. بر جلب سرمایه گذاری خارجی و فناوری تاکید می کنم. مهم است که برای توسعه میادین خود سرمایه گذاری خارجی را جذب کنیم و کار سیاست خارجی است که این مسیر را برای بخش نفت تسهیل کند . در بخش فناوری نیاز داریم تا سیاست خارجی مان فعال عمل کند. ضریب بازیافت ما در بخش فناوری بسیار مهم است. میزان بازیافت ما از نفت در حال حاضر حدود ۲۶ درصد است که می توانیم با فناوری های روز و پیشرفته آن را ارتقا بخشیم. اگر بتوانیم حتی یک درصد این مقدار را بالا ببریم توانسته ایم چیزی حدود ۳۵۰ میلیارد دلار با قیمت ۷۰ دلار به دست آوریم که معادل ۵ میلیارد بشکه نفت است. باید با فعال شدن سیاست خارجی و رویکرد تعاملی با دنیا سرمایه مورد نیاز در بخش نفت را جذب کنیم و از سویی فناوری لازم را برای ارتقای این صنعت به کار گیریم. آنهایی که به این نکات توجه ندارند باید بدانند که گاهی برخی شعارهای بی حساب و کتاب ضررش برای منافع ملی بسیار زیاد است. در حالی که یک گام درست در این مسیر می تواند به نفع کشور باشد. ما در حال حاضر نفت را در داخل تلف می کنیم. اگر ۱۵۰۰ میلیون بشکه کل تولید نفت ما در سال باشد ۹۰۰ میلیون بشکه را صادر می کنیم و مابقی را در داخل مصرف می کنیم که این میزان رقم بالایی است و تا سال ۱۳۹۹ به جایی خواهیم رسید که کل تولید خود را اگر در داخل مصرف کنیم هم کم می آوریم و باید از خارج نفت وارد کنیم. امیدوارم بحث یارانه ها بتواند جلوی مصرف بی رویه را بگیرد، اما مساله ای که می تواند در این خصوص تسهیل کننده باشد موضوع تکنولوژی است و استانداردسازی تجهیزات گرمایی و یا خودروها در داخل که در مقایسه با دنیا غیرقابل قبول است. شدت انرژی یعنی میزان انرژی معادل نفت خام برای تولید ۱۰۰ هزار در تولید ناخالص داخلی، که در ایران ۰/۹ تن معادل نفت انرژی مصرف می کنیم و ژاپن ۱۲ درصد و در اروپا این میزان ۲ درصد است بنابراین می بینید که فناوری می تواند جلوی این شدت انرژی را بگیرد. برای امنیت تولید، توزیع و صادرات نفت ،سیاست خارجی نقش بسیار موثر و اساسی دارد و با یک سیاست مدبرانه است که می توانیم از نفت به خوبی بهره برداری کنیم. باید به جای فضای تقابلی و امنیتی به دنبال تعامل و همکاری بود.

با ۲۰ لیتر سهمیه به کدام شهر مسافرت کنیم!؟

۶۰۰۰ تومان بنزین نوروزی، هدیه به مردم!

حمیدرضا شکوهی

دانش نفت:سرانجام پس از کش و قوسهای فراوان و تأخیرهای مکرری که هر سه ماه یکبار به آن عادت کرده ایم، سهمیه بنزین سه ماه آینده اعلام شد. همانگونه که پیش بینی می شد در بهار سال آینده هم هر ماه ۸۰ لیتر سهمیه بنزین برای مردم مشخص شده اما نکته جالب در این زمینه اعلام ۲۰ لیتر سهمیه بنزین نوروزی است.

در مورد این موضوع ذکر چند نکته ضروری است. اول اینکه ۲۰ لیتر سهمیه بنزین نوروزی چه فایده ای به حال مردم دارد و با ۲۰ لیتر سهمیه بنزین نوروزی، به کدام شهر می توان مسافرت کرد؟ به راستی آیا شأن مردم بالاتر از آن نیست که ۲۰ لیتر بنزین به آنها هدیه نکنیم؟ ۲۰ لیتر بنزین به معنای طی کردن مسافتی ۲۰۰ کیلومتری است که چندان تغییری در برنامه ریزی مردم برای مسافرتهای نوروزی ایجاد نمی کند. از آن مهمتر اینکه با عنایت به قیمت ۴۰۰ تومان برای هر لیتر بنزین آزاد، ۲۰ لیتر سهمیه نوروزی معادل ۶۰۰۰ تومان می شود. آیا مشکل مردم با این ۶۰۰۰ تومان حل می شود؟ چرا شأن مردم را در نظر نمی گیریم و تصور می کنیم مردم به خاطر دریافت این ۲۰ لیتر بنزین- معادل ۶۰۰۰ تومان-باید خوشحال و راضی باشند و از این شیوه خدمت رسانی تشکر هم بکنند؟ صرفنظر از این موضوع، در شرایطی که به سمت واقعی کردن قیمتها پیش می رویم، این ۲۰ لیتر سهمیه نوروزی، مسیر حرکت به سمت واقعی کردن قیمتها را هم ناهموار می سازد و از این منظر، فایده ای به حال مسؤولان هم ندارد. ای کاش برنامه ریزی ها و تصمیم گیری های خود را از حالت احساسی به حالت کارشناسی تغییر دهیم و در این زمینه شأن و شخصیت مردم را هم در نظر بگیریم.

نگاه تحلیلی دانش نفت به اهداف ایران در دریای شمال کشور؛

ماموریت ناتمام امیرکبیر، از فین کاشان تا آبهای دریایی کاسپین

رضا وثوقی

دانش نفت: سالها پیش در خلال یک گفت و گوی دوستانه با یکی از مدیران موفق صنعت نفت ایران، تئوری جالبی از سوی او مطرح شد، می گفت که پارس جنوبی یک ذخیره گازی مشترک میان ایران و قطر است و به هر حال نمی شود این واقعیت را انکار کرد که قطر سالها زودتر از ما به منافع این گنجینه مشترک دست یافته است.

چرا چنین شده است مجال بحث نیست، اما باید واقعیت ها را قبول کرد که به دلیل وقوع مهاجرت گاز در میدان، قطری ها به نوعی دارند از کیسه ایران برداشت می کنند و از آنجا که کار توسعه فازهای پارس جنوبی یک شبه و یک ماهه ممکن نیست، ایران باید تعداد انبوهی چاه در این میدان حفاری کند و گاز خروجی از چاه را همان جا طعمه آتش کند تا بی هدف بسوزد. اگرچه ایده این مدیر نفتی با نظریه های کلاسیک اقتصادی تضاد دارد اما به راستی ایده ی پرشوری بود، او می گفت: اگر قرار است که سهم ما از این گاز به کیسه ملت نرود، بگذار بسوزد اما به جیب رقیب بی انصاف هم نرود. این ایده هرگز مجال تحقق نیافت، قطر همچنان از کیسه ذخیره گازی ایران بهره می برد، توسعه فازهای پارس جنوبی به کلاف پر گره صنعت نفت ایران تبدیل شده و در خوشبینانه ترین محاسبه حدود ۹ فاز از میدان به سقف بهره برداری رسیده است. در پارس جنوبی به جای گاز، فرصت ها سوخته و می سوزد. از این فرصت سوزی آنقدر نقد کرده ایم و سخن گفته ایم که تکرار مزیدش کسالت آور است، اما شوربختی وقتی عیان تر می شود که می بینیم فرصت هایی مشابه این بار نه در آبهای گرم دریای پارس که در دریاچه فیروزه فام کاسپین(دریاچه شمال ایران که بسیاری از مردم به علت اطلاع رسانی ناقص، نام نازیبا و غیر ملی خزر را برای آن به کار می برند) می سوزد و بر باد می رود. پس از سالها تلاش و آمد و شد، سکوی نیمه شناور ایران البرز(سابق) هنوز برای اجرای ماموریت تاریخی خود در انتظار است، در ماههای اخیر مهمترین رویداد مرتبط با این دستگاه عظیم حفاری، این بوده که نامش را به «امیرکبیر» صدراعظم قدرتمند عهد ناصری و نماد تاریخی سازندگی و اصلاحات اداری، اقتصادی و نوسازی ایران در دویست سال اخیر تبدیل کرده ایم، اکنون این پرسش مطرح است که اگر سکوی حفاری ایران البرز سابق، (امیر کبیرفعلی!) ۸ ماه قبل توسط رییس محترم دولت افتتاح شد چرا تاکنون برای انجام ماموریت مهم و استراتژیک خود سینه به موج های دریای کاسپین نسپرده است؟ طی ۱۰ سال گذشته همواره مشخص نبودن رژیم حقوقی دریای کاسپین به عنوان مهمترین مانع توسعه صنعت نفت ایران در آبهای این دریا عنوان شده است، این ضعف همچنان به قوت خود باقیست، ایران هرگز تمایل ندارد دریای کاسپین به صحنه کشاکش کشورهای پیرامون آن تبدیل شود، چرا که خوب می داند وقوع تهدیدهای دیپلماتیک میان کشورهای حاشیه کاسپین ممکن است به ورود کشورهایی بیگانه به مسائل کاسپین بیانجامد و خلیج فارس دیگری که ناوگان های نظامی بیگانه در آن رژه می روند در شمال ایران پدید آید. آنچه که مسلم است با امروز و فردا کردن و طولانی کردن لحظه موعود آغاز عملیات حفاری در جنوب و بخش میانی کاسپین که بدون تردید حریم به حق ایران در آبهای آن است گره ای از مشکلات ما در کاسپین باز نمی شود. اگر بستر کاسپین چیزی معادل ۵۰میلیارد بشکه هیدروکربن را در خود جای داده است، هویت تاریخی ایران و حق قانونی امروزی ما حفاری، اکتشاف و توسعه بدون دغدغه از این گنجینه انرژی را برایمان مشروع ساخته است. اگرچه نگارنده یقین دارم که موعد آغاز به کار ماموریت دستگاه حفاری ایران البرز سابق(امیر کبیر فعلی) تنها در طبقه پانزدهم ساختمان وزارتی خیابان طالقانی معین نمی شود و اثرگذارترین تصمیم ها در این رابطه د رخیابان سی تیر(وزارت خارجه) و پاستور (نهاد ریاست جمهوری و شورای عالی امنیت ملی) اتخاذ می شود اما این واقعیت را باید قبول کنیم که اگر نمی خواهیم همسایه های شمالی خود به ویژه همسایه استراتژیک مان روسیه را برنجانیم دلیلی ندارد که ملاطفت و مهربانی را هم از حد بگذرانیم، همان قدر که در قضیه نیروگاه بوشهر از تاخیرهای مکرر روس ها چشم پوشی و اغماض کرده ایم حق همسایگی را به جا آورده ایم، دیگر قرار نیست همه امورات مهم مملکت را به مراعات حال همسایه شمالی پیوند بزنیم. سکوی حفاری امیرکبیر باید کار خود را بدون دغدغه شروع کند، اگر چنین نشود به نام و اعتبار مرحوم امیر نظام شهید که سمبل استقلال خواهی ملی و الگوی برائت جویی از وابستگی به اجانب است هم بد کرده ایم. تاریخ دویست ساله ایران نام میرزاتقی خان امیرکبیر را به عنوان تمثیل عدم وابستگی به روس و انگلیس می شناسد، نگذاریم سکوی امیرکبیر آنقدر در انتظار بماند تا به اسم امیرکبیر هم شک کنیم و این تاخیر را آنقدر طولانی نکنیم تا خاطره تلخ ناکامی امیرکبیر در نوسازی و پیشرفت ایران این بار در کاسپین تکرار شود. حاصل کلام اینکه که پیمودن طولانی ترین و سخت ترین جاده ها با برداشتن یک گام کوتاه آغاز می شود، به غرور تاریخی و ملی ایران اعتماد کنید و سکوی امیرکبیر را راهی ماموریت بزرگ کنید، کاسپین با ما نامهربان نخواهد بود و سفره نعمتش را به روی ما خواهد گشود....

تریبون آزاد

۸۸۹۶۵۴۰۸

طرح غیر کارشناسی

من از طرف جمعی از دوستانم که همگی از بازنشستگان صنعت نفت هستیم تماس می گیرم. چرا می خواهند صندوق بازنشستگی نفت را به تأمین اجتماعی بدهند؟ دلمان خوش بود که وضعیت بازنشستگان نفت از سایر بازنشستگان بهتر است اما گویا مشکلات سایر بازنشستگان باید به بازنشستگان نفت هم تسری پیدا کند. از نمایندگان مستقل مجلس خواهش می کنیم با این طرح غیر کارشناسی مخالفت کنند چون تصویب آن آرامش را از بازنشستگان نفت می گیرد.

صادقی و جمعی از بازنشستگان صنعت نفت

تأمین اجتماعی و نفت

در خبرها خواندم که صندوق بازنشستگی نفت قرار است زیر مجموعه سازمان تأمین اجتماعی شود. من نمی دانم در کجای دنیا، یک ارگان موفق را زیر مجموعه یک ارگان ناموفق قرار می دهند؟ همه می دانند که سازمان تأمین اجتماعی در تأمین نیازهای افراد تحت پوشش خود به دلیل گستردگی این حوزه چندان موفق عمل نکرده و در عوض، صندوق بازنشستگی نفت در حمایت از بازنشستگان، عملکرد موفقی داشته است.چرا باید نهاد موفقی همچون صندوق بازنشستگی نفت زیر مجموعه یک نهاد ضعیف شود؟ اگر سازمان تأمین اجتماعی سازمان موفقی بود، رضایت زیر مجموعه خود را جلب می کرد.

بهبهانی- اهواز

وعده ای که عملی نشد

وزیر سابق نفت گفته بود که آقای احمدی نژاد دستور داده صندوق بازنشستگی نفت مستقل بماند اما چرا این وعده عملی نشد؟ از رئیس جمهور می خواهیم با این وضعیت مخالفت کنند چرا که باعث نگرانی کارکنان صنعت نفت شده که قرار است روزی بازنشسته شوند.

وحیدی- تهران

دانش نفت: طی یک هفته اخیر تماسهای تلفنی زیادی با نشریه در مورد طرح الحاق صندوق بازنشستگی نفت به سازمان تأمین اجتماعی صورت گرفت که چه از طرف بازنشستگان صنعت نفت و چه از طرف کارکنان صنعت نفت که روزی بازنشسته می شوند بوده است و همگی بدون استثناء در مورد این طرح ابراز نگرانی می کردند. آنچه خواندید تنها چند نمونه از این نظرات بود و انتشار تمامی این انتقادها در این ستون امکانپذیر نیست و حجم وسیع تری می طلبد. به هر حال امید است با عزم مسؤولان و تصمیم قاطع آنها، شاهد رفع نگرانی هزاران نفر از کارکنان و بازنشستگان صنعت باشیم.

استقبال از شورای مشورتی

نمی دانم پیشنهاد دانش نفت در مورد تشکیل شورای مشورتی انرژی در میان مسؤولان چه بازتابی داشت اما واقعاً پیشنهاد خوبی ارائه داده اید و معتقدم اگر مسؤولان در این زمینه جدی تر عمل کنند آثار و برکات فراوانی برای صنعت نفت کشور خواهد داشت. از شما تشکر می کنیم.

مهندس رضایی- بوشهر

بنزین نوروزی نمی خواهیم!

سهمیه بنزین بهار بالاخره اعلام شد اما نمی دانم روی چه حسابی ۲۰ لیتر بنزین ویژه نوروز اعلام کرده اند؟به نظر من ۲۰ لیتر ارزشی ندارد و ای کاش اصلاً همین ۲۰ لیتر راهم اعلام نمی کردند. مگر با ۲۰ لیتر بنزین کجا می توانیم برویم؟!

صبوری- تهران

۲۹ اسفند

روز ۲۹ اسفند روز ملی شدن صنعت نفت است. پیشاپیش این روز بزرگ را به کلیه تلاشگران این عرصه تبریک می گویم و می خواستم بدانم آیا برای این روز، مطالب ویژه ای دارید؟

فتحی- شیراز

دانش نفت: قطعاً در آخرین شماره دانش نفت در سال جاری مطالب متنوعی در مورد ملی شدن صنعت نفت منتشر خواهیم کرد تا رضایت خاطر شما مخاطبان گرامی جلب شود.

اشتراک نشریه

در نمایشگاه انرژی کیش با نشریه خوب شما آشنا شدم. می خواستم بدانم برای اشتراک نشریه دانش نفت چگونه می توانیم اقدام کنیم؟

رحمانی- بندرعباس

دانش نفت: با تشکر از حسن ظن شما دوست عزیز، می توانید با واحد اشتراک نشریه تماس بگیرید.

در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی صورت گرفت:

نصب و راه اندازی مرکز تلفن مستقل ۱۰۰۰ شماره ای

به گفته رئیس خدمات ارتباطات و سیستم های الکترونیک سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، مرکز تلفن مستقل ۱۰۰۰ شماره ای کارین برای خوابگاه کارآموزان در شهرک بعثت راه اندازی شده است.

به گفته رئیس خدمات ارتباطات و سیستم های الکترونیک سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، مرکز تلفن مستقل ۱۰۰۰ شماره ای کارین برای خوابگاه کارآموزان در شهرک بعثت راه اندازی شده است.رحیم صدر، رئیس خدمات ارتباطات و سیستم های الکترونیک سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی در گفت و گو با خبرنگار بنا(bena) گفت:« طراحی و اجرای شبکهٔ کابلی و مخابراتی و همچنین انتقال ، نصب و راه اندازی مرکز تلفن مستقل ۱۰۰۰ شماره ایی کارین مخابرات جهت خوابگاه کارآموزان و واگذاری خطوط تلفن به تمامی اتاق های مربوطه جهت شرکت ره آوران فنون پتروشیمی در شهرک بعثت طبق دستور مدیر سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی انجام شده است.»وی در خصوص فعالیت های شبکه های بی سیمی در این منطقه خاطر نشان کرد:« همکاری و طراحی سیستم ها و شبکه های بی سیمی جهت شرکتهای پتروشیمی مستقر در منطقه برای استفاده در واحدهای تولیدی ،بالاخص واحدهای بهره برداری بلحاظ ضرورت و نیاز عملیاتی در منطقه تا زمان فعلی ادامه دارد.»

گفتمان

مدیر اکتشافات شرکت ملی نفت ایران خبرداد:

اکتشاف ۶۳۳میلیارد دلار منابع نفت و گاز طی برنامه چهارم

دانش نفت: مدیر اکتشافات شرکت ملی نفت ایران گفت: طی برنامه چهارم توسعه بیش از ۶۳۳ میلیارد دلار منابع نفت و گاز کشف شده است.

محمود محدث در نشست با اصحاب رسانه اظهار داشت: اکتشافات یکی از مدیریت های ستادی شرکت ملی نفت است که وظیفه آن کشف منابع و ذخایر جدید نفت و گاز تعریف شده است. وی ادامه داد: از آنجا که وجود سنگ های رسوبی حاکی از وجود ذخایر نفت و گاز در منطقه است بخش اکتشافات طی بررسی ها با توجه به این مشخصه اهم فعالیت های اکتشافی خود را به حوزه های کوپه داغ، خزر، بخشی دریایی خلیج فارس و زاگرس اختصاص داده است البته ادامه بررسی ها در دیگر حوزه ها از جمله دریای عمان نیز در دستور انجام قرار دارد. وی مراحل اکتشاف را شامل نقشه برداری، زمین شناسی و ژئوفیزیک دانست و خاطرنشان کرد: طی عملیات اکتشافی با گذر از مراحل نقشه برداری، زمین شناسی و ژئوفیزیک، موقعیت سنجیهای لازم برای سرمایه گذاری توجیه مند به لحاظ اقتصادی در دستورکار قرار می گیرد تا در زمان حفر چاه های چهار تا شش هزار متری با اشتباهات جبران ناپذیری مواجه نشویم زیرا جبران زیان های اقتصادی بدین سبب برای نیروهای اجرایی در این بخش بسیار دشوار و هزینه بر است. مدیر اکتشافات شرکت ملی نفت ایران تصریح کرد: اولویت های عملیاتی در بخش اکتشافات شامل تعریف برنامه های اجرایی در میادین مشترک اعم از میادین گازی یا نفتی، کشف میادین نفت، کشف میادین نفت و گاز در لایه های عمیق تر، کشف گاز در میادین نفتی به دلیل صیانت فشارافزایی و افزایش تولید، کشف گاز و توسعه عملیات اکتشافی در حوزه های رسوبی است که با تحقق آنها می توان امیدوار به افزایش و تثبیت سفق تولید کنونی «۷۵ میلیارد بشکه ای نفت و میعانات» طی سال بود. وی خاطرنشان کرد: از سال ۵۷ تا سال ۷۲ به دلیل بروز جنگ تحمیلی عملیات اکتشافی با کندی مواجه و تا حد زیادی تعدیل یافت که از سال ۷۸ با شروعی دوباره وضعیت اکتشافات کشور تداوم بیشتری در قیاس با سال های قبل پیدا کرد. محدث گفت: طی برنامه چهارم توسعه کشف ۱۹ میدان نفتی با لایه های مخزنی و کشف هشت میدان گاز محقق شد که با فرض ۵۰ دلار برای هر بشکه نفت و مایعات گازی و ۱۵ سنت برای هر متر مکعب گاز ارزش اقتصادی هیدروکربورهای کشف شده را حدود ۳۰۳ میلیارد دلار و ارزش گاز کشف شده را ۳۳۰ میلیارد دلار و ارزش کل نفت وگاز کشف شده طی برنامه چهارم ۶۳۳ میلیارد دلار برآورد شده که تحقق تمام مراحل عملیات اکتشافی یک میلیارد و ۱۶۰ میلیون دلار برآورد شده است. وی تأکید کرد: معتقدم با سرمایه گذاری بیشتر در امر اکتشافات می توانیم ضمن افزایش ضریب تولید و بهره برداری در جهت بهره وری بهینه از منابع تحت اختیار گام برداریم، یکی از شاخص های حائز اهمیت در مراحل اکتشاف ضریب موفقیت با نرم بین المللی ۳۰ تا ۳۵ درصد است و این در حالی است ضریب موفقیت در ایران در برنامه پنج ساله دوم ۵۷ درصد، در برنامه پنج ساله سوم ۷۹ درصد به مفهوم نتیجه بخشش بودن چهار حلقه چاه از هر پنج حلقه چاه اکتشاف شده است. مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران خاطرنشان کرد: طی برنامه پنج ساله سوم حفر ۳۶ حلقه چاه در دستورکار بود که از این حفر ۱۹ حلقه چاه تمام شده است که ۱۵ حلقه چاه از این ۱۹ چاه حفر شده بهره مند از توجیه اقتصادی و به استحصال نفت و گاز منجر شده است، سعی بر این بود که طی برنامه چهارم هم تداوم این روند در دستورکار بود. وی تأکید کرد: طی برنامه چهارم توسعه عملیات اکتشافی شامل حفاری اکتشافی به مقدار ۱۶۶ هزار متر، لرزه نگار دوبعدی ۱۱ هزار و ۳۵۶ کیلیون متر و لرزه نگاری سه بعدی چهار هزار و ۴۰۲ کیلومتر برآورد شده است، توجه به آمارهای مزبور حاکی از تحقق ضریب موفقیت ۷۹/۲ درصدی عملیات اکتشافی طی چهار ساله گذشته دارد. وی با اشاره به اینکه از ۲۴ حلقه چاه تمام شده ۱۹ حلقه چاه به استحصال نفت وگاز منجر و ۹ حلقه چاه دیگر در دست حفر است، خاطرنشان کرد: عمده موقعیت های اکتشافی طی سال ۸۸ شامل حفاری ها در شمال شرق «طوس» و حفر چاه در منطقه سومار تا منطقه فارور نزدیک کیش می شود که یا به نتیجه رسیده اند و یا در دست انجام است. مدیر اکتشافات شرکت ملی نفت ایران گفت: عملیات اکتشافی به دو شیوه تأمین اعتبار از منابع داخلی شرکت ملی نفت و تأمین اعتبار از محل سرمایه گذاریهای خارجی محقق و اجرایی می شود، در قراردادهای اکتشافی شرکت فعال در این زمینه ملزم به تقبل بخشی از سرمایه گذاری اکتشافی، عدم جبران زیان در صورت نتیجه مند نبودن پروژه توسط شرکت ملی نفت و تأیید تجاری و توسعه با تأکید به فراهم آوری منابع از محل درآمدهای حاصله از میدان اکتشافی است. وی ادامه داد: تا کنون حدود ۱۵ قرارداد در ارتباط با توسعه و اکتشاف امضاء شده که در بعضی پروژه ها دو یا سه شرکت خارجی دخیل هستند که با احتساب آنها تعداد شرکت های مشارکت کننده در این امر به ۱۷ شرکت خارجی بالغ می شود. وی افزود: حدود ۹۶ بلوک بر اساس تقسیم بندی ۱۵ بلوک واگذاری و تعدادی در قالب مناقصه طی سال آینده در تعامل با دیگر شرکت ها محقق می شود که از آن جمله می توان به قراردادهای مهر، اناران، فارسی، زواره کاشان و منیره و فروزان اشاره کرد. محدث اظهار داشت: از بلوک های مزبور حدو د ۲۴ حلقه چاه حفاری شده است، میزان سرمایه گذاری صورت گرفته در این زمینه حدود ۷/۵ میلیارد دلار توسط شرکت های اکتشافی و حدود ۷۶۰ میلیارد دلار اعتبار نیز توسط شرکت ملی نفت هزینه شده است که در مجموع حدود سه میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار برای تحقق پروژه ها مزبور هزینه شده است. وی تصریح کرد: در عملیات اکتشافی به طور متوسط ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون دلار سرمایه گذاری داخلی صورت گرفته است که با اجماع سرمایه گذاریهای خارجی تا مرز ۵۰۰ میلیون دلار در سال افزایش می یابد.